

Andrea bröts stegvis ned

Andrea, 53 år, arbetade på försäljningsavdelningen på ett mellanstort företag. Hon hade ett eget ansvarsområde och trivdes med både arbetsuppgifter och kollegor.

Berättat för Agneta Dahl | Illustration: Ditte Nilsson | [Prenumerera](#) | Artikel i SocialPolitik nr 3 2016

"Efter att jag i många år varje dag gått till mitt arbete med glädje förändrades min tillvaro från den ena dagen till den andra. Jag fick ett märkligt formulerat brev med diffusa anklagelser, bland annat påstods jag ha uppfattningar som är mig totalt främmande. De mer konkreta anklagelserna kunde jag tillbakavisa punkt för punkt, även med skriftligt underlag. Då kom genast mer, men vad skulle jag inte få veta. Vem eller vilka som låg bakom klagomålen fick jag heller inte veta.

Två nya personer hade ganska nyligen anställts på företaget, en ny vd och en personalansvarig. Det var den senare som skrivit brevet. Hon, vi kan kalla henne K, fann hela tiden nya saker att lasta mig för. Ett möte jag hade med henne och vår vd, Y, var som en scen ur Kafkas Processen. Inget jag sade togs någon hänsyn till, inget jag frågade besvarades.

Dagarna gick, jag fortsatte att jobba som vanligt. Det var en intensiv arbetsperiod, men roligt var det inte längre. När jag trodde att det hade lugnat ner sig kom ett nytt mejl. Allt signerat K. Hon ringde hem till mina kollegor och stod och väntade i kapprummet på morgnarna för att be dem säga något negativt om mig. Men hon gick bet, jag fick ett enormt stöd av kollegorna på min avdelning. Det finns inte ord för vad de betydde, de som helhjärtat ställde upp för mig. De räddade mitt liv.

Den första tiden detta pågick var jag ändå stark, jag tänkte att rättvisan måste segra och jag väntade faktiskt på en ursäkt. Den kom aldrig. Sedan bröts jag stegvis ned.

K blev oerhört provocerad av den support jag fick av mina

närmaste arbetskamrater, hon gjorde klart att på företaget i övrigt hade jag inget stöd och hon förbjöd mig uttryckligen att tala med mina kollegor om inte hon var närvarande. Ingen utanför min avdelning sade något till mig, jag tolkade deras tystnad som ett godkännande av hur jag behandlades. Senare har jag fått veta att de flesta inget visste.

Saker vändes emot mig som jag inte varit inblandad i, när jag frågade hur jag kunde anklagas för detta möttes jag av tystnad. Jag hade tidigare blivit ombedd att rekommendera några från vår avdelning till nya arbetsuppgifter. Nu kritiserades jag för att ha favoriserat dessa personer.

Jag försökte tala med Y, men det var lönlöst. K hade ofta påtalat att Y var en svag chef som lät sig styras av andra; nu drog hon själv nytta därav. Y var konflikträdd och osäker, inga bra egenskaper hos en chef. Nu gav hon K fria tyglar.

Y kunde säga en sak till mig i enrum och något helt annat i närvaro av K. Då jag konfronterade henne svarade hon undvikande. När jag bad om att få veta konkret vad klagomålen på mig gällde svarade hon: "Det får du aldrig veta". Anonyma anklagare och anklagelser; en misstänkt våldsmän får en rättegång, jag dömdes direkt utan möjlighet att försvara mig.

På omvägar fick jag höra att en kollega skulle ersätta mig under sommaren. Ett projekt där jag var inbokad fick jag dagen innan veta att jag var utestängd från. Inget sades direkt till mig. Uppsagd blev jag inte, men mina arbetsuppgifter togs ifrån mig.

K var uppenbart störd över att jag, som hon sade "inte tog till mig vad hon säger". Hon frågade mig varför jag över huvud taget arbetade på företaget, där jag hade varit i många år. Hon tyckte inte att jag passade där.

Jag kontaktade en jurist på Arbetsmiljöverket, vi talade om möjligheten att driva detta i domstol men jag insåg att det vore alltför påfrestande. Det skulle innebära en stor ekonomisk risk, även om jag kände mig säker på att få rätt.

Jag hade brev, mejl och vittnen, och de hade utsatt mig för

"missaktning utan skälig grund". Men jag var helt dränerad på energi, all kraft gick åt till att hålla näsan ovanför ytan. Arbetsglädjen var borta. Det var plågsamt varje morgon att gå iväg, vad skulle komma härnäst? När jag läser min dagbok från den här tiden förundras jag över hur fullständigt vettlöst det var.

Jag fick ytterligare brev, i ett är tonen smått hotfull. Det ska vidtas ytterligare åtgärder mot mig om jag inte "bättrar" mig. Hur jag ska bättra mig framgår inte.

Att livet kan ta en plötslig vändning genom dödsfall eller olyckor vet jag, men att allt kunde haverera för att någon vill en illa var jag inte beredd på. Jag har en gång utsatts för en våldtäkt, jag trodde att det var det värsta som kunde hända men det som de gjorde mot mig på arbetet var värre. I mina mörkare stunder var livet endast en transportsträcka mot döden.

Vad som drev K vet jag förstås inte, men sedan hon började på företaget hade hon försökt ta över en del av mina arbetsuppgifter. Jag tänker att hon var en människa med mycket svag självkänsla som njöt av att känna att hon hade makt.

Man måste stå upp för sig själv för att behålla självrespekten, för mig innebar det att jag vägrade låta mig förödmjukas mer. Jag vände mig till facket, driva fallet vidare orkade jag inte. Vid det laget var jag helt knäckt, det blev många svarta dagar då jag inte kom ur sängen. Facket hjälpte mig till ett avgångsvederlag, när min ombudsman kontaktade K avsvor hon sig allt ansvar.

Både Y och K lämnade arbetsplatsen kort därefter.

Tilliten till andra människor har jag inte förlorat, men jag förväntar mig inte längre något gott av livet självt och genuin glädje kan jag inte känna mer. Fortfarande kan jag tycka att det är skönast att vara ensam, då behöver jag inte spela teater och låtsas att allt är bra. För om detta talar jag inte längre med andra.

Det är nu fyra år sedan livet gick sönder".

Andrea heter egentligen något annat. Vissa detaljer i hennes berättelse är ändrade.